

Միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթական (12-րդ դասարանի) հիմքով
ընդունելության քննության ՔՆՆԱԿԱՆ ՀԱՐՑԱՇԱՐԿ
2025թ.

“Կենսաբանություն” առարկայից

1. Հյուսվածքներ
2. Օրգան, օրգանների համակարգեր
3. Օրգանիզմի կենսագործունեության կարգավորումը:
4. Ներգատական գեղձեր:
5. Նյարդային համակարգի նշանակությունը և կառուցվածքը:
6. Ռեֆլեքս, ռեֆլեքսային աղեղ:
7. Ողնուղեղի կառուցվածքը և գործառույթները:
8. Գլխուղեղի կառուցվածքը և գործառույթները:
9. Մեծ կիսագնդերի կառուցվածքը և գործառույթները:
10. Զգայարաններ և վերլուծիչներ:
11. Տեսողական վերլուծիչ:
12. Լսողական վերլուծիչ:
13. Հավասարակշռության, մաշկամկանային, համի և հոտառության զգայարաններ:
14. Հենաշարժիչ համակարգի նշանակությունը, ոսկրերի կառուցվածքը:
15. Մարդու կմախքը:
16. Մարդու կմախքի առանձնահատկությունները՝ կապված ուղղաձիգ քայլվածքի հետ:
17. Մկանային համակարգ:
18. Հենաշարժիչ համակարգի ձևավորման պայմանները:
19. Օրգանիզմի ներքին միջավայրի բաղադրամասերը:
20. Արյունը և նրա բաղադրությունը:
21. Արյան ձևավոր տարրեր:
22. Արյան փոխներարկում:
23. Արյան պաշտպանական ռեակցիա:Իմուն համակարգ և իմունիտետ:
24. Արյան և ավշաշրջանառության համակարգ: Նրանց դերը օրգանիզմում:
25. Արյան շարժումը անոթներով:
26. Շնչառական օրգանների կառուցվածքը և գործառույթները:
27. Շնչառական շարժումներ:
28. Գազափոխանակությունը թոքերում և հյուսվածքներում:
29. Սննդի բաղադրամասերը և դրանց նշանակությունը:
30. Մարսողական համակարգի կառուցվածքը և գործառույթները:
31. Մարսողությունը բերանի խոռոչում:
32. Մարսողությունը ստամոքսում:
33. Լյարդի, ենթաստամոքսային և աղիքային գեղձերի դերը մարսողության գործընթացում:
34. Մարսողությունն աղիներում:
35. Սպիտակուցների, ճարպերի, ածխաջրերի և ջրաաղային փոխանակություն:
36. Արտազատման օրգաններ,երիկամներ, կառուցվածքը և դերը:
37. Միզագոյացում:
38. Մաշկի նշանակությունը և կառուցվածքը:
39. Մաշկի դերը ջերմակարգավորման գործընթացում:

40. Պայմանական և ոչ պայմանական ռեֆլեքսներ:
41. Բջջի քիմիական բաղադրությունը: Քիմիական տարրեր: Անօրգանական նյութեր:
42. Օրգանական նյութեր: Ածխաջրերի կառուցվածքը, ֆունկցիաներն ու կենսաբանական նշանակությունը:
43. Կենսաբանական պոլիմերներ: Սպիտակուցների կառուցվածքը եւ հատկությունները: Սպիտակուցների ֆունկցիաները:
44. Լիպիդներ կառուցվածքը եւ ֆունկցիաները:
45. Նուկլեինաթթուների կառուցվածքը եւ ֆունկցիաները:
46. Գենետիկ ծածկագիր, տրանսկրիպցիա, տրանսլյացիա:
47. Ադենոզինեոֆոսֆորական թթու: Վիտամիններ:
48. Նախակորիզավոր և կորիզավոր բջիջներ: Բջջի հիմնական բաղադրամասերը: 49. Բջջաթաղանթ, պլազմատիկ թաղանթ, կառուցվածքը և ֆունկցիան:
50. Ցիտոպլազման, բջջակմախքը: Բջջի օրգանոիդները:
51. Էնդոպլազմային ցանցի, Գոլջիի ապարատի, լիզոսոմների եւ վակուոլների կառուցվածքը եւ ֆունկցիաները:
52. Միտոքոնդրիումների եւ պլաստիդների կառուցվածքը եւ ֆունկցիաները: Բջջային կենտրոն:
53. Բջջակորիզի կառուցվածքը եւ ֆունկցիաները:
54. Կյանքի ոչ բջջային ձևեր: Վիրուսներ, ֆագեր:
55. Ավտոտրոֆ եւ հետերոտրոֆ օրգանիզմներ:
56. Պլաստիկ փոխանակություն: Ֆոտոսինթեզ եւ նրա վրա ազդող գործոնները:
57. Քեմոսինթեզ:
58. Էներգիական փոխանակություն: ԱԵՖ-ի սինթեզ առանց թթվածնի մասնակցության:
59. Շնչառություն: ԱԵՖ-ի սինթեզը թթվածնի մասնակցությամբ:
60. Բջջի կենսական փուլերը: Բջջի նախապատրաստումը բաժանման, ինտերֆագ: ԴՆԹ-ի կրկնապատկումը:
61. Բջջի բաժանումը: Միտոզ: Քրոմոսոմային հավաքակազմը:
62. Օրգանիզմների անսեռ եւ սեռական բազմացումը: Վեգետատիվ բազմացում:
63. Անսեռ բազմացման կենսաբանական նշանակությունը:
64. Սեռական Բազմացում: Գամետոգենեզ: Սեռական բջիջների կառուցվածքը:
65. Մեյոզ: Կենսաբանական նշանակությունը:
66. Բեղմնավորում: Ծաղկավոր բույսերի կրկնակի բեղմնավորում:
67. Կուսածնություն:
68. Սեռական բազմացման կենսաբանական նշանակությունը:
69. Օրգանիզմների անհատական զարգացումը: Սաղմնային զարգացում: Տրոհում:
70. Գաստրուլացում և օնտոգենեզ:
71. Գենետիկայի հիմնական հասկացությունները:
72. Մենդելի բացահայտված ժառանգման օրինաչափությունները: Հատկանիշների ժառանգման հիբրիդոլոգիական մեթոդը:
73. Միահիբրիդային խաչասերում: Մենդելի առաջին` դոմինանտության օրենքը:
74. Մենդելի երկրորդ` ճեղքավորման օրենքը:
75. Լրիվ և ոչ լրիվ դոմինանտություն: Միջանկյալ ժառանգում: Գերդոմինանտություն: Լետալ գեներ:
76. Գամետների մաքրության օրենքը և դրա բջջաբանական հիմնավորումը: Վերլուծական խաչասերում:
77. Երկհիբրիդային և բազմահիբրիդային խաչասերում: Մենդելի երրորդ` անկախ բաշխման օրենքը:
78. Ժառանգականության քրոմոսոմային տեսությունը:

79. Շղթայակցված ժառանգում:
80. Սեռի գենետիկան:
81. Հոմոգամետություն և հետերոգամետություն:
82. Սեռի հետ շղթայակցված ժառանգական հիվանդությունները:
83. Գենոտիպը որպես ամբողջական համակարգ:
84. Գեների փոխներգործությունը:
85. Գենոտիպի և միջավայրի փոխներգործությունները հատկանիշների ձևավորման ընթացքում:
86. Ցիտոպլազմային ժառանգականություն:
87. Փոփոխականության հիմնական ձևերը: Ֆենոտիպային և գենոտիպային փոփոխականություն:
88. Մոդիֆիկացիոն փոփոխականություն: Մոդիֆիկացիոն փոփոխականության վիճակագրական օրինաչափությունները:
89. Գենոտիպային փոփոխականություն: Համակցական փոփոխականություն:
90. Մուտացիաների դասակարգումը:
91. Գենոմային մուտացիաներ Քրոմոսոմային մուտացիաներ:
92. Գենային մուտացիաներ: Մուտացիաները մարմնական և սեռական բջիջներում:
93. Մուտացիաների պատճառներն ու հաճախականությունը:
94. Մուտածին գործոններ:
95. Մարդու ժառանգականության ուսումնասիրման մեթոդները:
96. Մարդու ժառանգական հիվանդությունները:
97. Դարվինի ուսմունքի ձևավորման նախադրյալները:
98. Էվոյուցիայի գործոնները: Փոփոխականության դերն էվոյուցիայում:
99. Գոյության կոիվ: Բնական ընտրությունը որպես էվոյուցիայի ուղղորդող գործոն:
100. Տեսակը՝ որպես էվոյուցիայի միավոր: Տեսակի չափանիշները և կառուցվածքը:
101. Պոպուլյացիան որպես՝ տեսակի կառուցվածքային միավոր:
102. Օրգանիզմների հարմարվածությունը, որպես բնական ընտրության արդյունք և դրա հարաբերական բնույթը:
103. Տեսակառաջացումը՝ որպես էվոյուցիայի արդյունք:
104. Օրգանական աշխարհի ծագման միասնության և էվոյուցիայի ապացույցները:
105. Էվոյուցիայի գլխավոր ուղիները:
106. Էկոլոգիա: Էկոհամակարգեր: Բադադրամասերն:
107. Էկոլոգիական բուրգեր:
108. Սննդային շղթաներ:
109. Կենսոլորտ:

Գրականություն

1. Մ. Հ. Միսակյան, Տ. Վ. Թանգալյան, Գ. Ի. Միրզոյան : «Կենսաբանություն, մարդ», 8-րդ դասարան:
2. Մ. Վ. Ամիրջյան, Է. Ս. Գևորգյան, Ֆ. Դ. Դանիելյան, Ա. Է. Եսայան, Ն. Ա. Հովհաննիսյան: «Կենսաբանություն, մարդ», 8-րդ դասարան:
3. Մ. Մինասյան, Ծ. Ադամյան, Հ. Հովհաննիսյան : «Կենսաբանություն, մարդ», 8-րդ դասարան:

4. Գ. Պ. Քյալյան, Ս. Հ. Մխասկյան, Տ. Վ. Թանգանյան, Գ. Ի. Միրզոյան : «Կենսաբանություն, մարդ», 8-րդ դասարան:
5. Է. Ս. Գևորգյան, Ֆ. Դ. Դանիելյան, Ա. Հ. Եսայան: «Կենսաբանություն, ընդհանուր օրինաչափություններ», 9-րդ դասարան:
6. Տիգրան Թանգանյան, Ջուլիետա Սաֆարյան : «Կենսաբանություն, ընդհանուր օրինաչափություններ», 9-րդ դասարան:
7. Յու. Ի. Պոլյանսկի, Ա. Դ. Բրատուն, Ն. Մ. Վերզիլին, Ա. Ս. Դանիլևսկի, Լ. Ն. Ժինկին, Վ. Մ. Կորոտնսկայա: «Ընդհանուր կենսաբանություն», 9-րդ դասարան:
8. Է. Ս. Գևորգյան, Ֆ. Դ. Դանիելյան, Ա. Հ. Եսայան, Գ. Գ. Սևոյան: «Կենսաբանություն», 10-րդ դասարան:
9. Է. Ս. Գևորգյան, Ֆ. Դ. Դանիելյան, Ա. Հ. Եսայան, Գ. Գ. Սևոյան: «Կենսաբանություն», 11-րդ դասարան:
10. Է. Ս. Գևորգյան, Ֆ. Դ. Դանիելյան, Ա. Հ. Եսայան, Գ. Գ. Սևոյան: «Կենսաբանություն», 12-րդ դասարան: